Minimální preventivní program 2022/2023

I. Charakteristika školy

Masarykova základní škola Polička sídlí na nábřeží Svobody 447 v Poličce a je úplnou základní školou. Naše základní škola patří k největším v Pardubickém kraji, její součástí je školní družina a školní klub. Jedná se o spádovou školu pro okolní obce, žáci sem přicházejí po ukončení čtvrté, většinou pak páté třídy. 85% žáků je místních (především z jižní části města), zbytek jsou žáci dojíždějící z okolních obcí (Kamenec, Sádek, Oldřiš, Borová, Korouhev, Jedlová …). V druhém, šestém, sedmém a devátém ročníku máme čtyři paralelní třídy, v ostatních třídách jsou tři paralelní ročníky, od 6. ročníku je třída A výběrová – pro nadané žáky.

Polička je městem do 10 000 obyvatel. Masarykovu základní školu Polička navštěvuje v tomto školním roce 722 žáků v 31 třídách 1. až 9. ročníku.

Rizikovou lokalitou ve školním prostředí se jeví chlapecké a dívčí záchody ve všech patrech.
Nejrizikovější je však nedaleký městský park.

Cílem je zamezit množící se agresivitu, vulgaritu, ničení majetku školy, zneužívání návykových látek a látek s psychoaktivními účinky.

Rizikové třídní kolektivy 6.B, C, D, 7.C, D, 8.B, 9.B, D

Ředitel školy: Mgr. Lenka Novotná

Metodik prevence: Mgr. Ludmila Haraštová

Výchovný poradce pro I. stupeň: Mgr. Jana Chadimová

Výchovný poradce pro II. stupeň: Mgr. Zdeňka Hostašová

II. Výchozí materiály minimálního preventivního programu

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních č. j. 21291/2010-28
2. Preventivní strategie školy
3. Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků
4. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. 21149/2016
5. Řád školy
6. Krizový plán školy – směrnice
7. Školní vzdělávací program „Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe II.“(dále jen ŠVP)

III. Cíle minimálního preventivního programu

Stanovení cílů je prvním krokem při tvorbě minimálního preventivního programu. Cíle vyplývají ze závěrů pedagogických rad a provozních porad zaměstnanců naší školy, z anket a dotazníků jednotlivých tříd, ze setkání výchovné komise, školního poradenského pracoviště a z připomínek zákonných zástupců.

1. **Krátkodobé cíle**

1. Cíle krátkodobé jsou konkrétní, vztahují se k určité cílové skupině (žáci, rodiče, pedagogičtí pracovníci) a jsou časově termínované.
2. Pro cílovou skupinu žáků školy je třeba zajistit spoluúčast učitelů na preventivní strategii.
3. Žáci na I. stupni základní školy mají velmi dobrý vztah se svým třídním učitelem, je pro ně autoritou a vzorem.
4. Během I. stupně by se žáci měli naučit komunikaci ve školním kolektivu, ale i komunikaci s dospělými jedinci, posilovat vědomí rodinného prostředí, přizpůsobit se zdravému životnímu stylu, naučit se hospodařit se svým volným časem, spánkem a odpočinkem, vědět co jsou léky a rozeznat je od návykových látek, definovat drogy a znát jejich nebezpečí.
5. V neposlední řadě znát základní informace o bezpečném využívání počítače a sociálních sítí.
6. Své znalosti postupně prohlubovat v rámci vyučovacích předmětů (především ve světě poznání, vlastivědě, přírodovědě, práci na PC a českém jazyce).
7. Na II. stupni základní školy je práce obtížnější, děti jsou kritičtější, vyjadřují své postoje vůči dospělým a často vzdorovitě odsekávají autoritám. Důležité je vzbudit patřičný zájem, dát dětem prostor pro získávání informací, nebránit se diskuzím, respektovat jejich názory. Prohlubovat týmovou spolupráci, vést děti k asertivnímu dialogu.
8. Na druhém stupni zavedeny třídnické hodiny – vždy v pondělí 1. hodina.
9. Je třeba navázat na znalosti z I. stupně, zaměřit se na sociální dovednosti včetně komplikací ve vztazích k druhým lidem, do této skupiny přibrat i rodinu a blízké.
10. Nedílnou součástí je i pochopení osobní a společenské odpovědnosti. Důležité je děti naučit kriticky myslet a správně se rozhodovat. Věnovat se dále zdravému životnímu stylu, tolerovat odlišnosti.
11. Značná část by měla být věnována návykovým látkám, kdy by měly děti pracovat s reklamou, znát bezpečně účinky na organismus, umět odmítnout, znát kontaktní místa pomoci. Věnovat se i sexuální výchově, zneužívání mladistvých.
12. Ve školním roce 2022/2023 se chceme zaměřit na prevenci netolismu, šikany, kyberšikany, bezpečnosti v dopravě a předcházení jejímu rizikovému chování. Na projevy nesnášenlivosti a agresivity v jednotlivých ročnících. Stmelování nových kolektivů formou adaptačních kurzů žáků 6. ročníků, rozvoj sociálních dovedností v 7. ročnících, workshopy pro žáky a jejich rodiče na téma Poznej sám sebe, Kyberšikana a Etika, programy PPP a Mozaiky.
13. Plánujeme besedy s Policií ČR, besedy o informačním bezpečí, šikaně, kyberšikaně, právních předpisech, probační a mediační služby, OSPOD.
14. Školní parlament složený z žáků 3. – 9. tříd, každá třída má dva zástupce, kteří se svými nápady, připomínkami a podněty snaží o oživení školního roku různými aktivitami.

2. **Střednědobé cíle**

Tyto cíle by měly být realizovány v průběhu dvou let 2022 – 2024. Jejich zaměření se týká zejména zlepšení vnitřního prostředí školy.

Maximálně mezi žáky i na veřejnosti posilovat tradice školy, být patřičně hrdý na to, že jsem žákem Masarykovy základní školy Polička. Reprezentovat školu v soutěžích a snažit se své dovednosti zlepšovat.

Aktivovat pedagogy k většímu využívání studijních materiálů, www stránek zaměřených na prevenci. Zapojit do prevence i netřídní učitele. Zajišťovat proškolení pro všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky školy. Organizovat kurzy týmové spolupráce a zážitkové pedagogiky.

Zajistit proškolení třídních učitelů v oblasti práce s třídním kolektivem, zdravého klima a kázně ve třídě.

Pokračovat ve zkvalitnění práce, rozšiřování kvalifikace a orientaci v problematice primární prevence, rozpoznat různé formy rizikového chování žáků a předcházet jim.

Aktuality zveřejňovat na nástěnce prevence, je zpracován krizový plán školy – směrnice.

V letošním roce mapovat situace rizikového chování formou hospitací MP, VP.

Pokračovat v pravidelných konzultačních hodinách výchovného poradce a metodika prevence, zabývat se podněty, a to i anonymními. Setkání školního poradenského pracoviště 2× měsíčně (MP, VP, školní psycholog, ZŘŠ, ŘŠ, a pozvaní učitelé). Na setkání přizvat i OSPOD.

Zajistit pravidelná setkání vybraných žáků do Parlamentu školy.

3. Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle budou realizovány v pětiletém cyklu 2022 – 2026.

Vycházíme z otevřené komunikace školy s rodiči, z ještě větší spolupráce celé školy, všech žáků, učitelů i provozních zaměstnanců. Výchozím bodem je pro nás schopnost společného řešení problémů, konfliktů, adekvátní reakce na stresové zatížení, neúspěch a kritiku.

Respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností, zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole by mělo být samozřejmostí.

Podílet se na kvalitnějším propojení školy s dalšími institucemi (odbornými pracovišti, organizacemi působícími v oblasti primární prevence).

Vytváření pozitivní klidné atmosféry ve škole a atmosféry vzájemné důvěry, respektu a bezpečí ve škole při udržení uvědomělé kázně.

Podpořit sociální dovednosti žáků vůči tlakům vrstevnických skupin. Důraz klást na týmovou spolupráci, konstruktivní řešení konfliktů, otevřenou komunikaci, pozitivní vnímání sebe sama a druhé.

Vštěpovat žákům zdravý životní styl, sebevědomí, postoje k základním fyzickým, psychickým i emočním potřebám.

Prohlubovat umění používání různých informačních zdrojů, porovnávat a analyzovat získané informace, vést žáky k osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem.

Rozvoj jejich sociálních dovedností by měl napomáhat k odpovědnosti za své chování a uvědomování si důsledků svého jednání.

IV. Zaměření minimálního preventivního programu ve školním roce 2022/2023

V tomto školním roce se chceme především orientovat:

1. Stmelování třídních kolektivů:
    - V rámci třídnických hodin a jejich náplně
    - v 6. ročnících realizovat adaptační kurzy a doprovodným programem ACET o. s. a Mgr. Františkem Krampotou,
    - V 7. ročnících navázat na loňský adaptační kurz rozvojem sociálních dovedností
    - v 7. ročníku – spolupracovat s PPP Ústí nad Orlicí, SVP Alfa Svitavy využít nabídku externí spolupráce v oblasti rizikového chování dětí, získat informace o třídě a skupinové dynamice, pojmenovat problémy a vytvořit další práci se třídou, a to formou třídních pravidel.
    - v 6., 7. ročníku odpolední workshopy s rodiči

2. Zaměřit se na návykové látky, tabák, alkohol, drogy - spolupráce s Policií ČR, besedy s preventistou PČR.
3. Mapovat, rozeznat záškoláctví a nepřiměřené, byť omluvené absence.
4. Trestní odpovědnost, probační a mediační služba, OSPOD, soudní přelíčení (spolupráce s Policií ČR, MP OS Svitavy – v rámci programu Právo pro každého).
5. V 6. ročnících navázat na programy šikany, kyberšikany, chat spolupráce ACET o.s.
6. V 9. ročnících Hrdinství – ACET Mgr. František Krampota
7. Dopravní výchova – spolupráce s MÚ Polička, BESIP, Mozaika
8. V 8. a 9. ročnících organizace besed AIDS a HIV, sexuální výchovu – přenos pohlavních chorob
9. Čas proměn pro 7. ročníky

V. Projekty minimálního preventivního programu uvedené v ŠVP

Pohlazení pro maminky	1. – 5. ročník
Sportovec roku	6. – 9. ročník
Já občan	6. – 8. ročník
Den naruby	1. – 5. ročník
Školní olympiáda	1. – 5. ročník
Den Země	1. – 5. ročník
Školní parlament	3. – 9. ročník
Země našich spolužáků	4. – 5. ročník
Školní časopis	8. – 9. ročník

VI. Projekty minimálního preventivního programu mimo ŠVP

Na zelenou – bezpečně do školy	1. – 5. ročník
Život mám ve svých rukou	6. a 9. ročník
Divadelní představení Hradec Králové, Polička	5. – 9. ročníky (minimálně 3× ročně)
Vrstevnický program – spolupráce	1. a 9. ročníky

VII. Plán spolupráce školy v rámci minimálního preventivního programu s institucemi

1. stupeň

- duben 2022 Besedy ochrany obyvatelstva a požární prevence (Hasičský záchranný sbor PK)
- průběžně 2022/2023 Teorie dopravní výchovy (Mozaika + MÚ Polička)
- průběžně 2022/2023 Vlastní bezpečí (Policie ČR)
- průběžně 2022/2023 Policie se představuje (Policie ČR, MP)
- domácí násilí – film Zuřivec
- vánoční sportovní třída

2. stupeň

6. ročník

- září 2022 – Naučná stezka (okolí Poličky cca 10 km, stmelování nového kolektivu)
- září 2022 – Adaptační kurz Budislav
- říjen 2022 – Bolest jménem šikana, Kyberšikana, Chat – ACET Chrudim
- duben 2023 – Jeden svět na školách – festival dokumentárních filmů
- duben 20232 – beseda s Hasiči
- leden 2023 – Před tabulí, za tabulí (PPP Ústí nad Orlicí)
- červen 2023 – Život mám ve svých rukou (6. a 9. ročníky)
- červen 2023 – noční škola
- vánoční sportovní třída

7. ročník

- říjen 2022 – Rozvoj sociálních dovedností
- říjen 2022 – Čas proměn
- listopad 2022 – První pomoc (Mozaika Polička)
- vánoční sportovní třída
- leden 2023 – Před tabulí, za tabulí – 7. C (PPP Ústí nad Orlicí)
- duben 2023 – Jeden svět na školách – festival dokumentárních filmů

8. ročník

- Před tabulí, za tabulí – 8. B (PPP Ústí nad Orlicí)
- vánoční sportovní třída
- 2023 – Prevence AIDS a HIV – Mozaika Polička

9. ročník

- 2023 – Prevence AIDS a HIV
- únor 2023 – Hrdinství, ACET Chrudim
- květen 2023 – Právo pro každý den – soutěž
- červen 2023 – Život mám ve svých rukou (6. a 9. ročníky)
- červen 2023 – Dům na půli cesty, Květná – exkurze s pracovní aktivitou
- červen 2023 – noční škola
- vánoční sportovní třída

VIII. Volno-časové aktivity žáků Masarykovy základní školy Polička

Při škole pracují dva sportovní oddíly oddíl atletiky a oddíl volejbalu, oddíl atletiky navštěvuje 23 žáků a oddíl volejbalu 87 žáků. Tréninky atletiky, volejbalu jsou vedeny od 1. ročníku základní školy. Děvčata a chlapci reprezentují školu a příslušné oddíly Atletiku Polička a TJ Spartak Polička.

Pod patronací občanského sdružení Spolek přátel a absolventů Masarykovy základní školy Polička pracuje na prvním i druhém stupni několik zájmových útvarů.

Programy pro pedagogy

Třídnické hodiny

Zážitková pedagogika

Akce v nabídce jednotlivých organizací